

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

DSI.5533.44.2016.IB

Protokół kontroli doraźnej

1. Kontrolę przeprowadzono w **Szkole Podstawowej w Zespole Szkół w Michałowce**, Michałówka 3, 08-400 Garwolin, którego dyrektorem jest Pani **Agnieszka Szczypek** (nr w księdze kontroli szkoły: 49/2016).
2. Nazwa i adres organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Mazowiecki Kurator Oświaty, Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa
3. Kontrolę w dniu **7 grudnia 2016 r.** przeprowadziły Irena Bytniewska i Jadwiga Kwiatkowska starsi wizytatorzy Delegatury w Siedlcach Kuratorium Oświaty w Warszawie na podstawie upoważnień z dnia 6 grudnia 2016 r. o numerze DSI.5533.44.2016.IB wydanych przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
4. **Tematyka kontroli:** zdiagnozowanie, na wniosek Rzecznika Praw Dziecka, czy dyrektor realizuje prawidłowo nadzór pedagogiczny i współpracuje z rodzicami w sposób pozwalający na podejmowanie konstruktywnych działań zapobiegających niepożądanym relacjom rówieńniczym wśród uczniów.

W dniu **24 listopada 2016 r.** do Delegatury w Siedlcach Kuratorium Oświaty w Warszawie wpłynęło pismo pani Beaty Sobocińskiej Dyrektora Zespołu ds. Edukacji i Wychowania Biura Rzecznika Praw Dziecka nr ZEW.441.1244.2016.ES z dnia 16 listopada 2016 r. zawierające informację, iż Rzecznik Praw Dziecka prowadzi sprawę [] uczniocy Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół w Michałowce, [] Pani Dyrektor Sobocińska, po otrzymaniu do wiadomości pisma wystosowanego do Delegatury w Siedlcach Kuratorium Oświaty w Warszawie przez grupę rodziców uczniów (11 podpisów), występujących w obronie swoich dzieci, uczęszczających [] Szkoły Podstawowej w Michałowce, zwróciła się z prośbą do Mazowieckiego Kuratora Oświaty o podjęcie czynności w trybie nadzoru pedagogicznego, w celu zdiagnozowania następujących zagadnień:

1. Czy Dyrektor Zespołu Szkół – po zgłoszeniu przemyśli rówieńniczej [] [] – zaplanował czynności wyjaśniające i konsekwentnie je realizował (jaki miały charakter, czy były skuteczne, czy zaplanowano dalsze działania), czy stworzone dzieciom warunki nie zagrażają ich bezpieczeństwu psychicznemu i fizycznemu;
2. Czy dyrektor wykorzystał wszystkie dostępne możliwości rozwiązania zgłaszanej [] kwestii przemyśli rówieńniczej (z zaangażowaniem podmiotów zewnętrznych, np. poradni psychologiczno-pedagogicznej, ośrodka doskonalenia nauczycieli, ośrodka pomocy społecznej) zanim [] []
3. Czy działania podejmowane przez dyrektora lub nauczycieli szkoły we współpracy z innymi rodzicami, chronią wystarczająco []

Parafy

[]
kontrolujących

[]
dyrektora szkoły/placówki

1

- [redacted]
4. Czy dyrektor szkoły udostępnił faktycznie (jeśli tak, to w jakiej formie) [redacted]
[redacted] a także czy w opinii kuratora oświaty działania takie są dopuszczalne;
5. Czy wobec powyższego dyrektor realizuje prawidłowo nadzór pedagogiczny i współpracuje z rodzicami w sposób pozwalający na podejmowanie konstruktywnych działań zapobiegających niepożądanym relacjom rówieśniczym wśród uczniów.

W trakcie kontroli wykonano następujące czynności:

W celu uzyskania odpowiedzi na wyżej postawione zagadnienia przeprowadzono rozmowę informacyjno-wyjaśniającą z dyrektorem szkoły Panią Agnieszką Szczypek.

Zapoznano się z dodatkową dokumentacją, która nie była przedmiotem badania podczas kontroli przeprowadzonej na wniosek [redacted]

- „Procedury postępowania w Zespole Szkół w Michałowce” (przyjęte do realizacji przez Radę Pedagogiczną na posiedzeniu w dniu 6 marca 2013 r. – protokół nr 4/2013 posiedzenia Rady Pedagogicznej z dnia 6 marca 2013 r.;
- „Procedura reagowania w przypadkach kryzysu związanego z zagrożeniem [redacted] [redacted] (modyfikacja pkt. 8. „Procedur postępowania w Zespole Szkół w Michałowce” – zatwierdzenie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 31 maja 2016 r. – protokół nr 7/2016 z dnia 31 maja 2016 r.);
- Plan nadzoru pedagogicznego dyrektora Zespołu Szkół w Michałowce na rok szkolny 2016/2017 – zał. nr 10 „Plan doskonalenia zawodowego nauczycieli i Rady Pedagogicznej w roku szkolnym 2016/2017;
- Karta potwierdzenia zamówienia szkolenia w Niepublicznej Placówce Doskonalenia Nauczycieli Centrum CBT w Warszawie z 2 listopada 2016 r.;
- Główne wnioski do pracy w roku szkolnym 2016/2017 – z planu nadzoru pedagogicznego dyrektora na rok szkolny 2016/2017 (zał. Nr 3 do protokołu nr 10/2016 posiedzenia Rady Pedagogicznej z dnia 30 sierpnia 2016 r.);
- Szkolny program wychowawczy i profilaktyczny na rok szkolny 2016/2017 – opracowany wspólnie przez Radę Rodziców i Radę Pedagogiczną Zespołu Szkół w Michałowce (protokół zebrania Rady Rodziców Zespołu Szkół w Michałowce z dnia 29 września 2016 r.);
- Protokół nr 12/2016 posiedzenia Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół w Michałowce z dnia 6 października 2016 r. (pkt 3. porządku: Przypomnienie zasad ochrony danych osobowych – informacja o wykupionym szkoleniu on-line dla nauczycieli);
- Protokół ze spotkania dyrektora Zespołu Szkół w Michałowce oraz wychowawcy [redacted] z rodzicami uczniów [redacted] z dnia 9 listopada 2016 r.;
- Pismo [redacted] z dnia 28 listopada 2016 r. do Dyrektora Zespołu Szkół w Michałowce (wpływ do szkoły 30 listopada 2016 r.).

5. Opis ustalonego stanu faktycznego:

Ad zapytania 1.)

W dniu 17 listopada 2016 r. organ nadzoru pedagogicznego, [redacted] [redacted] dokonał kontroli doraźnej, celem ustalenia, czy dyrektor szkoły Pani Agnieszka Szczypek, po zgłoszeniu przemocy rówieśniczej przez [redacted] podjęła czynności wyjaśniające i działania zapobiegające niepożądanym zachowaniom w relacjach rówieśniczych oraz czy stworzone dzieciom warunki nie zagrażają ich bezpieczeństwu psychicznemu i fizycznemu. Szczegółowe wyniki kontroli zawarte zostały w protokole kontroli DSI.5533.44.2016.IB z 28 listopada 2016 r., który zostanie przesłany Rzecznikowi Praw Dziecka do zapoznania się.

Dodatkowo podczas kontroli w dniu 7 grudnia 2016 r. dokonano analizy dalszych działań szkoły w omawianym zakresie, np. zawarta w planie nadzoru pedagogicznego dyrektora

Parafy
kontrolujących dyrektora szkoły/placówki

tematyka doskonalenia nauczycieli („Plan doskonalenia zawodowego nauczycieli i Rady Pedagogicznej w roku szkolnym 2016/2017”) jest konsekwentnie realizowana: „Szkołna interwencja profilaktyczna” – zrealizowano, „Przypomnienie zasad ochrony danych osobowych (szkolenie on-line) – w trakcie realizacji, [redacted] – realizacja 8 grudnia 2016 r. Wśród wniosków do pracy na bieżący rok szkolny zawartych w planie nadzoru dyrektora znajdowały się m.in.: Opracowanie jednego programu wychowawczo-profilaktycznego w oparciu o wyniki pogłębionych analiz potrzeb i kłopotów wychowawczych zgłaszanych przez rodziców oraz nauczycieli, problemów wynikających z wieku dorastania, z uwzględnieniem zagrożeń środowiskowych, (...), przemocą (...); Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, w tym: zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole, w szczególności przeciwdziałanie krzywdzeniu dzieci zarówno w świecie realnym, jak i w Internecie. Program został opracowany wspólnie przez Radę Rodziców i Radę Pedagogiczną Zespołu Szkół w Michałowce (protokół zebrania Rady Rodziców Zespołu Szkół w Michałowce z dnia 29 września 2016 r.) i przyjęty do realizacji. Szczegółowe działania zostały zawarte w planach pracy wychowawców klasowych, pedagoga i psychologa szkolnego, a dokumentacja szkolna potwierdza ich realizację (protokół kontroli DSI.5533.44.2016.IB z 28 listopada 2016 r.).

Ad zapytania 2.)

[redacted] po raz pierwszy zgłosiła problem pod koniec roku szkolnego 2015/2016, w dniu 7 kwietnia 2016 r., kiedy to w rozmowie telefonicznej z dyrektorem szkoły wyraziła życzenie spotkania z wychowawcą [redacted] w celu przedstawienia problemu niewłaściwego traktowania [redacted] przez kolegów z klasy. Od tego czasu zarówno dyrektor, jak i wychowawca klasy, pedagog i psycholog szkolny podejmowali czynności zmierzające do wyjaśnienia oraz zażegnania konfliktu pomiędzy dziećmi (rozmowy z dziećmi, [redacted] z rodzicami uczniów, tematyka godzin wychowawczych, badanie socjometryczne i analiza jego wyników). Z notatek służbowych dyrektora zawartych w dokumentacji szkolnej wynika, że w dniu 25 maja 2016 r. w rozmowie telefonicznej [redacted] poinformowała Panią Agnieszkę Szczypek, dyrektora Zespołu Szkół w Michałowce, [redacted]

[redacted] Pani Dyrektor natychmiast, tego samego dnia, zorganizowała spotkanie z wychowawcą klasy i wicedyrektorem szkoły, którego tematem było omówienie zaistniałej sytuacji i analiza dotychczas podjętych działań w klasie przez wychowawcę i pedagoga szkolnego. W notatce służbowej [redacted] wychowawczynie klasy [redacted], z dnia 25 maja 2016 r. zawarta jest informacja o spotkaniu z uczennicami klasy, którym [redacted] postawiła zarzuty [redacted]

[redacted] Wychowawczynie wysłuchała wyjaśnień uczennic, które twierdziły, że rozmawiały między sobą, [redacted]

[redacted] W dniu 31 maja 2016 r. na posiedzeniu Rady Pedagogicznej zatwierdzono i przyjęto do realizacji „Procedurę reagowania w przypadkach kryzysu [redacted]

(modyfikacja pkt. 8. „Procedurę postępowania w Zespole Szkół w Michałowce”). Zgodnie z procedurą: - zaproponowano [redacted] szkolnego; - konsultowano problem i zasięgnięto opinii psychologa gminnego zatrudnionego w GOPS [redacted] specjalistów z poradni [redacted]

[redacted]

Parafy
kontrolującego/ych
dyrektora szkoły/placówki

[redacted]

Dyrektor Zespołu Szkół zorganizowała w szkole spotkanie dyrekcji i wychowawcy klasy [redacted] z przedstawicielem policji z Zespołu Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii KP Policji w Garwolinie, podczas którego omówiono sytuację [redacted] i ustalono podjęcie dalszych działań [redacted]. Policjantka przeprowadziła pogadanki (dla uczniów w dwóch grupach wiekowych – klas IV-VI i klas gimnazjalnych) na temat agresji, jej przejawów oraz odpowiedzialności za swoje czyny i słowa (notatka służbowa dyrektora z dnia 1 czerwca 2016 r. w dokumentacji szkolnej). Skonsultowano z [redacted]

[redacted]

Dyrektor wyjaśniła wizytatorom, iż w sytuacji [redacted]

[redacted]

[redacted] pismem z dnia 28 listopada 2016 r. (wpływ do szkoły 30.11.2016 r.) poinformowała Dyrektora Zespołu Szkół w Michałowce, że:

- w dalszym ciągu natomiast oczekuje ze strony szkoły zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i ochrony oraz podjęcia zdecydowanych kroków zmierzających do ostatecznego rozwiązania sprawy;
- przypomina, że zadaniem szkoły jest zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, [redacted]

[redacted]

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013 r., poz. 532) korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest dobrowolne i nieodpłatne. [redacted] ma zatem prawo do odmowy skorzystania przez jej dziecko z form pomocy oferowanych przez szkołę. Jednakże [redacted] znacząco utrudnia szkole efektywne oddziaływania wychowawcze. Trudno ustalić, [redacted]

[redacted]

Dyrektor szkoły twierdzi, że mama dziecka stawia żądania wobec szkoły niemożliwe do spełnienia, np. żeby najlepiej wyrzucić ze szkoły dzieci, które [redacted]. Prawdopodobnie tak rozumie „podjęcie zdecydowanych kroków zmierzających do ostatecznego rozwiązania sprawy”.

Ad zapytania 3.)

Pani Dyrektor Agnieszka Szczypek oświadczyła wizytatorom, że w żadnej sytuacji szkolnej ani dyrekcja, ani zaangażowani w sprawę nauczyciele nie komentowali, nie omawiali spraw [redacted]

Parafy [redacted]
kontrolujących dyrektora szkoły/placówki

[redacted]
[redacted] Podczas rozmów z innymi rodzicami omawiano jedynie relacje rówieśnicze w klasie z udziałem ich dzieci, wypracowywano sposoby wspólnych, zintegrowanych oddziaływań wychowawczych dom-szkola, by osiągnąć efekty w zwalczaniu konfliktów między dziećmi. Podczas rozmów z dziećmi, w celu każdorazowego wyjaśnienia zaistniałych konfliktów, dyrektor, wychowawca, pedagog tłumaczyli dzieciom, jak unikać konfliktów, jak sobie radzić w sytuacjach trudnych, w żadnym razie nie omawiano [redacted]

[redacted] W dokumentacji szkolnej brak dowodów na to, by dane [redacted]

Ad zapytania 4.)

Z rozmowy przeprowadzonej z Panią Dyrektorem przez wizytatorów oraz okazanych dokumentów [Protokół ze spotkania dyrektora Zespołu Szkół w Michałowce oraz wychowawcy [redacted] z rodzicami uczniów [redacted] z dnia 9 listopada 2016 r.; Notatka służbowa wychowawcy [redacted] z dnia 9 listopada 2016 r. ze spotkania z grupą rodziców [redacted] (w załączeniu do notatki lista obecności rodziców z siedmioma podpisami)] nie wynika, by dyrektor udostępniła tym rodzicom [redacted] [redacted] Pani dyrektor posiada dwa dokumenty w sprawie – pismo - wniosek Dyrektora Zespołu Szkół w Michałowce [redacted]

[redacted]
w trybie pilnym przeciwdziałania mobbingowych na terenie szkoły, poprawy stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły, wzmocnienia nadzoru ze strony nauczycieli i pracowników szkoły, podjęcia działań wychowawczych, objęcia uczniów szkoły – w szczególności uczniów klasy, [redacted]

[redacted] – pracą wychowawczą pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego, nadto o otoczenie szczególną opieką [redacted] przez nauczycieli szkoły oraz zawierające prośbę o [redacted] o podjętych działaniach. Dyrektor twierdzi, że natychmiastowe zorganizowanie zebrania z rodzicami uczniów, co do których [redacted] było odpowiedzią na zalecenie [redacted] podjęcia natychmiastowych działań. Zarówno z wypowiedzi dyrektora, jak i protokołu spotkania z rodzicami wynika, że dyrektor poinformowała rodziców [redacted] podejrzeniach co do stosowania przemocy psychicznej przez ich dzieci. Dyrektor stanowczo zaprzecza, jakoby [redacted]

[redacted] W piśmie grupy rodziców uczniów [redacted]

[redacted] Cytat wskazuje, że dyrektor przekazała rodzicom [redacted] w części zawierającej informacje, iż sprawa dotyczy ich dzieci [redacted] natomiast nie dowodzi to, że [redacted]

Pani dyrektor oświadczyła, że informacje na temat [redacted] dyrektor szkoły nie miała żadnej możliwości, by temu zapobiec. Z jej wyjaśnień wynika, że w rozmowie z rodzicami starała się wyciszać emocje, kierować rozmowę na właściwe tory dotyczące sposobów postępowania z dziećmi, wypracowania wspólnych kierunków oddziaływań w stosunku do nich w celu zażegnania konfliktu. [redacted]

[redacted] Pani Dyrektor oznajmiła wizytatorom, że to zbulwersowani rodzice przyszli na spotkanie wyposażeni w rozległą

Parafy
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

wiedzę [redacted] której ona, jako dyrektor, nie posiadała. Według Pani Dyrektor, to rodzice sugerowali, by [redacted] i wówczas dyrektor odpowiedziała im, że [redacted] do czego ma prawo. Konieczność wyjaśnienia rodzicom tej kwestii przez dyrektora [redacted]

Należy nadmienić, iż zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1943 ze zm.) oraz § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. Nr 3, poz. 69 z późn. zm.) dyrektor szkoły jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole, a także wykonywać zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, w tym bezpieczeństwa psychicznego. Dlatego też, w opinii nadzoru, dyrektor szkoły podjęła działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa [redacted]

co do których pozyskali informacje poza szkołą, w środowisku. Pani Dyrektor postąpiła właściwie, starając się wyciszyć emocje rodziców, złagodzić napięcie i nakłonić rodziców do współpracy w zakresie rozwiązania tej trudnej sytuacji. Jak wynika z protokołu spotkania, w pewnym stopniu to się Pani Dyrektor udało, gdyż, cyt.: „Rodzice obiecali wsparcie i możliwość udziału w wyjaśnieniu problemu”.

Ad zapytania 5.)

Na podstawie wyników obu przeprowadzonych kontroli, rozmów z dyrektorem i nauczycielami, w tym pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz przeanalizowanej dokumentacji szkolnej należy stwierdzić, że dyrektor w ramach swoich obowiązków nałożonych na nią z racji pełnienia funkcji, stara się wywiązywać z nich jak najlepiej i jak najrzetelniej, a w kontaktach z rodzicami deklaruje wolę poszukiwania wszelkich sposobów rozwiązywania różnych problemów szkolnych. Z dokumentacji szkolnej wynika, że dyrektor stara się właściwie i efektywnie, zgodnie ze sporządzonym planem, sprawować nadzór pedagogiczny nad powierzonym jej zespołem nauczycieli i innymi pracownikami szkoły, troszczy się o właściwe wypełnianie zadań przez kadre pedagogiczną, wspiera ich w rozwoju zawodowym oraz organizuje szkolenia z pomocą instytucji zewnętrznych, zgodnie z potrzebami szkoły w celu właściwej realizacji jej zadań statutowych.

Należy nadmienić, że Pani Agnieszka Szczypek pełni funkcję dyrektora Zespołu Szkół w Michałowce od 1 września 2015 r. Być może nie ma jeszcze wystarczającego doświadczenia w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych, ale podejmuje właściwe działania, by ograniczyć możliwość ich występowania, reaguje na wszystkie sygnały o zdarzających się problemach. Angażuje do współpracy w tym zakresie nie tylko swoich pracowników, ale też różnych specjalistów z instytucji zewnętrznych wspierających szkołę w jej działaniach statutowych, a przede wszystkim rodziców uczniów.

6. Wnioski i uwagi:

Wobec ustaleń kontroli z dnia 17 listopada 2016 r. organ nadzoru pedagogicznego zasugerował Pani Dyrektor rozwiązania, które mogą poprawić relacje rówieśnicze [redacted]

W celu uzyskania pozytywnych efektów w działaniach szkoły i doprowadzenia do poprawy sytuacji, z powodu dalszych [redacted] zasugerowano dyrektorowi szkoły podjęcie dodatkowych działań:

- zintensyfikowanie dyżurów nauczycielskich podczas przerw śródlekcyjnych (zaangażować większą liczbę nauczycieli w ciągu dnia, by zapewnić nadzór nad dziećmi we wszystkich możliwych miejscach w szkole);

Parafy
kontrolującego/ych
dyrektora szkoły/placówki

- zorganizować dodatkowe szkolenie zarówno dla kadry kierowniczej, jak i nauczycieli w zakresie doskonalenia umiejętności prowadzenia trudnych rozmów z rodzicami;
- zachowanie szczególnej ostrożności w przekazywaniu rodzicom informacji o uczniach, aby nie naruszyć ich dóbr osobistych.

7. Zalecenia:

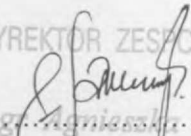
Zalecenia organu nadzoru pedagogicznego wydane dyrektorowi w zakresie rozpatrywanej sprawy zawarte są w protokole kontroli doraźnej DSI.5533.44.2016.IB z 28 listopada 2016 r.

8. Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2015.1270) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

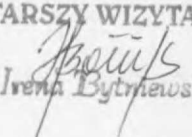

Jednocześnie, zgodnie z art. 33 ust.6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1943) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

9. Protokół podpisali:

DYREKTOR ZESPOŁU SZKÓŁ

 mgr. Agnieszka Szczypek
 (dyrektor szkoły/placówki)

STARSZY WIZYTATOR STARSZY WIZYTATOR

 Irena Bytniewska Jadwiga Kwiatkowska

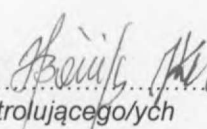
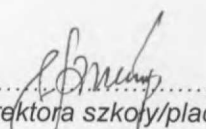
 (przeprowadzającą kontrolę)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor szkoły/placówki, w której przeprowadzono kontrolę, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

DYREKTOR ZESPOŁU SZKÓŁ

 15.12.2016r.
 mgr. Agnieszka Szczypek
 (data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły/placówki)

Siedlce, 15 grudnia 2016 r.

Parafy

 kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki